

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองของประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นคงของชาติ พัฒนาทุกด้านเพื่อให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข เดิมการปกครองรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางต่อมาเมื่อเมืองเกิดการขยายตัวและประชาชนมีจำนวนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รัฐบาลให้บริการไม่ทั่วถึง จึงเกิดแนวความคิดในการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองไปสู่ท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการสนองตอบความต้องการของประชาชนและชุมชน (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2546 : 27) แนวความคิดในการให้ประชาชน ได้มีการปกครอง และบริการกันเองมีความสัมพันธ์กันกับแนวคิดการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ และสามารถที่จะสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น แต่ในนโยบายที่สำคัญๆ ยังคงต้องยึดตามแนวนโยบายแห่งรัฐอยู่ เช่น นโยบายการเงินการคลัง นโยบายการป้องกันประเทศ เป็นต้น ดังนั้นแนวความคิดการจัดการปกครองท้องถิ่น จึงส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้มีอิสระในการปกครองตนเอง มีส่วนร่วมทางการบริหาร การปกครองท้องถิ่นอันเป็นรากฐานของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย (ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2539 : 14)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 14 (2550 : 112) ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 คือ รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเจตนารมณ์ของประชาชน ในท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการสาธารณะ ตัดสินใจแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชนในพื้นที่ ภายใต้ความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การบริหารงานด้านการพัฒนา การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณการเงิน และการคลัง ภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐ รวมถึงการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ระเบียบการบริหารงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งภายใต้กรอบอำนาจ

หน้าที่ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ (องค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้, 2552 ก : 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการตามกฎหมาย และที่ระเบียบกำหนด ในด้านการให้บริการ การให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ตลอดจนการดำเนินงานด้านการพัฒนาสร้างความเจริญให้กับประชาชนในพื้นที่ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ ในปีงบประมาณ 2552 มีเงินงบประมาณจากหน่วยงานรัฐบาลจัดสรรให้และที่จัดเก็บได้เองเป็นเงิน 26,680,727.53 บาท และการพัฒนาได้วางกรอบแนวนโยบายในการพัฒนา โดยได้จัดทำแผนพัฒนาตำบลหรือแผนพัฒนาสามปี เป็นกรอบแนวนโยบายในการพัฒนาตามกรอบยุทธศาสตร์แนวทางของแผนพัฒนาประเทศไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบแนวทางการพัฒนาภูมิภาคจังหวัด และจังหวัด โดยมีการประสานร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการดำเนินงานด้านการพัฒนาเพื่อกำหนดทิศทางในการวางนโยบายการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ ตามกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการแก้ไขปัญหาความยากจน ยุทธศาสตร์พัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ ยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก การค้า และการลงทุน ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี

แม้้องค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ได้จัดทำแผนพัฒนาโดยเริ่มตั้งแต่ระดับชุมชน โดยจัดเวทีประชุมประชาคม ให้ผู้นำกลุ่มองค์กรและประชาชนในชุมชนให้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำร่วมเสนอปัญหา ความต้องการ โครงการ กิจกรรมต่างๆ ของแต่ละชุมชนที่ประสงค์จะให้มีการพัฒนาในพื้นที่ แต่เนื่องจากแต่ละพื้นที่นั้นมีความต้องการและสภาพปัญหาแตกต่างกัน ส่งผลให้การดำเนินการตามแผนพัฒนาตำบลภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนมทั้ง 6 ด้าน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ต้องประสบกับปัญหาโดยมีเสียงสะท้อนจากประชาชนในตำบล ดังเห็นได้จากการประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาเชิงคุณภาพ เพื่อวัดระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม ด้านความเดือดร้อนของประชาชน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสวัสดิการและสังคม ด้านความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชน

ที่มีระดับความพึงพอใจมากร้อยละ 16.31 ระดับความพึงพอใจปานกลางร้อยละ 72.07 และระดับความพอใจน้อยร้อยละ 12 (องค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ 2552 ข : 20-22)

จากปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้การดำเนินงานตามกรอบยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วน ตำบลไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ จึงมีความสนใจต้องการทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาตำบลคำพื้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ตามแผนพัฒนา 3 ปีทั้ง 6 ด้าน รวมถึงข้อเสนอแนะและปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาตำบล ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำมาทำการปรับปรุงเพื่อกำหนดทิศทาง แนวทาง นโยบายการพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งผลให้ประชาชนในตำบล ได้รับประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนมที่มีอายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื้ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลคำพื. 2552 ข : 51-53)

- 1.1 ด้านการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ
- 1.2 ด้านการพัฒนาการแก้ไขปัญหาความยากจน
- 1.3 ด้านการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่
- 1.4 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก การค้า และการลงทุน
- 1.5 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.6 ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดี

2. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนในบ้านในพื้นที่ตำบลคำพื จำนวน 1,090 คน จาก 1090 ครัวเรือน (องค์การบริหารส่วนตำบลคำพื. 2552 ข : 5)

กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนในบ้านในพื้นที่ตำบลคำพื จำนวน 293 คน โดยได้จากการคำนวณจากสูตรของ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษา คือ พื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม จำนวน 9 หมู่บ้าน ได้แก่

- หมู่ที่ 1 บ้านคำพื
- หมู่ที่ 2 บ้านมูลอัน
- หมู่ที่ 3 บ้านนาฝื่อ
- หมู่ที่ 4 บ้านบอน
- หมู่ที่ 5 บ้านคำพืน้อย

- หมู่ที่ 6 บ้านกลาง
- หมู่ที่ 7 บ้านมูลอันน้อย
- หมู่ที่ 8 บ้านนาผือ
- หมู่ที่ 9 บ้านคำพิ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

ใช้ระยะเวลาในการศึกษา เดือน มกราคม 2554

5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้อง คือ

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ คุณลักษณะของหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในพื้นที่ตำบลคำพิ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม จำนวนเป็น

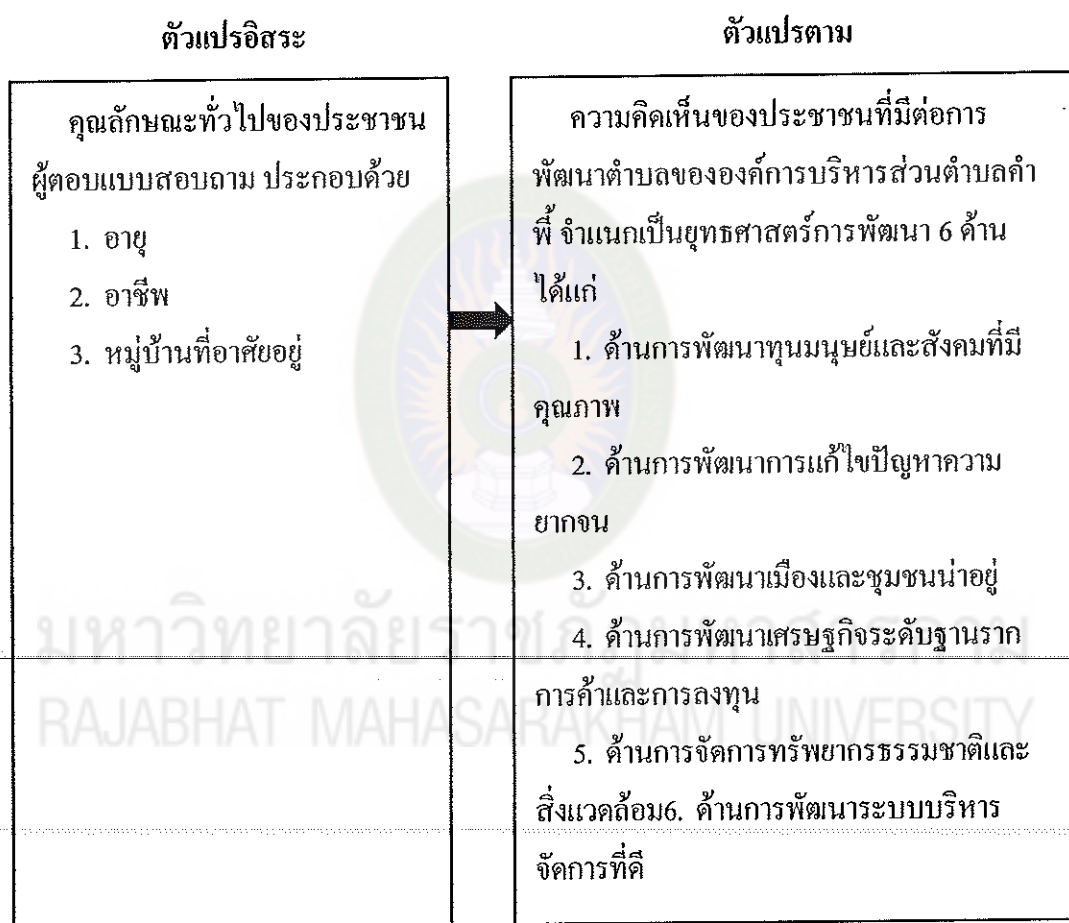
- 5.1.1 อายุ
- 5.1.2 อาชีพ
- 5.1.3 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนองค์การบริหารส่วนตำบลคำพิ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ซึ่งมีทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

- 5.2.1 ด้านการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ
- 5.2.2 ด้านการพัฒนาการแก้ไขปัญหาความยากจน
- 5.2.3 ด้านการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่
- 5.2.4 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก การค้า และการลงทุน
- 5.2.5 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.2.6 ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบยุทธศาสตร์ การพัฒนาตำบลของแผนพัฒนาตำบล มาประยุกต์ใช้ในการนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนใน การพัฒนาตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ด้าน ดังนี้ (องค์การบริหาร ส่วนตำบลคำพื. 2552 ข : 51-53)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของบุคคลด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธ

การพัฒนาตำบล หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม มี 6 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านการส่งเสริม สวัสดิการในการดูแลสุขภาพสำหรับ หญิงตั้งครรภ์ แม่หลังคลอด และแม่ให้นมบุตร การ จัด โครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กแรกเกิด เด็กก่อนวัยเรียน วัยรุ่น เยาวชน และผู้สูงอายุ การ ตั้งหน่วยกู้ชีพภายในตำบลเพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ การ จัดสวัสดิการสงเคราะห์ช่วยเหลือ คนชรา คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน การจัดตั้งงบประมาณในการส่งเสริมประเพณีบุญทอดเทียนให้กับชุมชน การจัด โครงการส่งเสริมประเพณีสงกรานต์รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในชุมชน การจัดกิจกรรมส่งเสริมทำนุบำรุง พระพุทธศาสนา ประเพณีต่างๆ ของท้องถิ่น

2. การพัฒนาการแก้ไขปัญหาความยากจน หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้าน การดำเนินงานการขุดสระน้ำในไร่นาให้เพื่อกักเก็บน้ำสำหรับอุปโภค บริโภคและทำการเกษตร ได้ตลอดปี การส่งเสริมกิจกรรมการประกอบอาชีพสร้างรายได้พึ่งตนเองให้กับประชาชนในพื้นที่ การจัดตั้งงบประมาณในการส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดตั้งงบประมาณในการช่วยเหลือ ปรับปรุง ซ่อมแซมบ้านพักอาศัยแก่ผู้ยากไร้ และผู้ประสบภัยพิบัติ ในพื้นที่

3. การพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ถนน คสล. ถนนลาดยาง และถนนลูกรัง ให้มีสภาพดีและได้มาตรฐาน การดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะในชุมชน และขยายเขต ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ การก่อสร้าง ซ่อมแซมระบบประปา ให้มีสภาพดีใช้งานได้และได้มาตรฐาน การจัดให้มีโครงการ กิจกรรม เฝ้าระวัง ป้องกัน และ แก้ไขปัญหาหาเสพติดให้กับ เด็ก เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ การจัดตั้งศูนย์ป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย ที่ได้มาตรฐานและมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยพร้อมช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ การจัดตั้งงบประมาณในการสนับสนุน การป้องกัน ควบคุม เฝ้าระวังโรคติดต่อให้กับประชาชนในพื้นที่

4. การพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก การค้า และการลงทุน หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านการจัดหาสถานที่จำหน่ายสินค้าทางการเกษตร และจัดหาตลาดซื้อขายสินค้าการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่ การจัดงบประมาณในการส่งเสริม สนับสนุน การสร้างอาชีพให้กับกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ และประชาชนในพื้นที่ การจัดฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชนในชุมชน การจัดให้มีงบประมาณในการส่งเสริมการทำเกษตร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชนในพื้นที่ การให้ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ให้กับประชาชนใน

5. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านการจัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรป่าไม้ และสนับสนุนงบประมาณในการดูแล รักษาป่าไม้และสิ่งแวดล้อมในชุมชน การ จัดตั้งเครือข่ายในชุมชนเพื่อพิทักษ์รักษาป่าไม้และสิ่งแวดล้อมในชุมชน การออกข้อบัญญัติคุ้มครอง ป้องกันการบุกรุกทำลายป่าชุมชนและป่าสาธารณะในพื้นที่ การจัดระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชนให้มีคุณภาพและถูกสุขลักษณะ การก่อสร้างซ่อมแซม รางระบายน้ำเสีย ท่อระบายน้ำเสียในชุมชนให้ได้มาตรฐาน

6. การพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านการดำเนินการ จัดหน่วยบริการรับชำระภาษีเคลื่อนที่ ให้ชุมชน การจัดหาสถานที่อ่านหนังสือและแหล่งเรียนรู้ให้กับประชาชนในชุมชน การจัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ด้านต่างๆ ให้กับประชาชนในชุมชน เช่น ด้านสุขภาพ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านกฎหมาย การฉีดวัคซีนสัตว์ และการให้บริการอื่นๆ การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและทันสมัยไว้บริการประชาชนในชุมชน การจัดตั้งตู้รับเรื่องร้องทุกข์ และศูนย์ประสานงานร้องเรียนให้กับประชาชนในชุมชน

ประชากร หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนหรือ ตัวแทนครัวเรือน ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพื อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ประโยชน์การศึกษา

ข้อสนเทศที่ได้จากการศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนา
ตำบลในด้านการพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคำพิ เพื่อสนองความ
ต้องการให้กับประชาชนในพื้นที่ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
